

تقسیم بر عددهای یک رقمی

درس
۶

بخوان و بیاموز



در تقسیم عددهای دورقمی بر عدد یک رقمی ابتدا مقسوم را به صورت گسترده می‌نویسیم و هر قسمت را بر مقسوم علیه تقسیم می‌کنیم.

مثال: تقسیم زیر را انجام دهید.



پاسخ:

$$\begin{array}{r} 70 + 6 \\ 76 \overline{) 3} \\ - 60 \quad 20 \\ \hline 16 \quad + 5 \\ - 15 \quad 25 \\ \hline 01 \end{array}$$

پس از گسترده نویسی می‌گوییم در ۷ تا ۱۰ تا یکی (۷۰) تا چند تا ۳ تا وجود دارد که پاسخ ۲ تا ۱۰ تا یکی (۲۰) است که در نتیجه ۱۶ تا باقی می‌ماند و چون از مقسوم علیه بزرگ‌تر است تقسیم را ادامه می‌دهیم. می‌گوییم در ۱۶ تا چند تا ۳ تا وجود دارد که پاسخ ۵ است. حال ۲۰ را با ۵ جمع می‌کنیم و خارج قسمت ۲۵ به دست می‌آید.

در تقسیم عدد سه رقمی بر عدد یک رقمی نیز به همین ترتیب عمل می‌کنیم و از بزرگ‌ترین مرتبه شروع به تقسیم می‌کنیم.

مثال: تقسیم زیر را انجام دهید.



پاسخ:

$$\begin{array}{r} 800 + 60 + 9 \\ \underline{869} \quad | \quad 4 \\ 800 \quad 200 \\ \hline 60 + 9 \quad 69 \quad + \quad 10 \\ \underline{40} \quad \quad \quad 7 \\ 29 \quad 217 \\ \underline{28} \\ 01 \end{array}$$

نوبیس

ریاضی چهارم دبستان



علوی

فعالیت کلاسی



۱

تقسیم‌های زیر را انجام بده و رابطه‌های تقسیم را بنویس.

$$\begin{array}{r} ۹۸ \overline{) ۶} \\ - ۶۰ \\ \hline ۳۸ \\ - ۳۶ \\ \hline ۲ \end{array}$$

$$\begin{cases} ۲ < ۶ \\ ۱۶ \times ۶ + ۲ = ۹۸ \end{cases}$$

$$\begin{array}{r} ۶۱ \overline{) ۴} \\ - ۴۰ \\ \hline ۲۱ \\ - ۲۰ \\ \hline ۱ \end{array}$$

$$\begin{cases} ۱ < ۴ \\ ۱۵ \times ۴ + ۱ = ۶۱ \end{cases}$$

$$\begin{array}{r} ۷۸۱ \overline{) ۷} \\ - ۷۰۰ \\ \hline ۸۱ \\ - ۷۰ \\ \hline ۱۱ \\ - ۱۱ \\ \hline ۰ \end{array}$$

$$\begin{cases} ۴ < ۷ \\ ۱۱۱ \times ۷ + ۴ = ۷۸۱ \end{cases}$$

۲

در هر یک از تقسیم‌های زیر بررسی کن آیا مقسوم بر مقسوم علیه بخش‌پذیر است؟

$$\begin{array}{r} ۷۹۸ \overline{) ۸} \\ - ۷۲۰ \\ \hline ۷۸ \\ - ۷۲ \\ \hline ۶ \end{array}$$

۷۹۸ بر ۸ بخش‌پذیر نیست

$$\begin{array}{r} ۳۷۸ \overline{) ۹} \\ - ۳۶۰ \\ \hline ۱۸ \\ - ۱۸ \\ \hline ۰ \end{array}$$

۳۷۸ بر ۹ بخش‌پذیر است

$$\begin{array}{r} ۶۱۷ \overline{) ۶} \\ - ۶۰۰ \\ \hline ۱۷ \\ - ۱۲ \\ \hline ۵ \end{array}$$

۶۱۷ بر ۶ بخش‌پذیر نیست

$$\begin{array}{r} 252 \\ - 210 \\ \hline 42 \\ + 28 \\ \hline 70 \end{array}$$

یک مسئله بنویس که پاسخ آن حاصل $252 \div 7$ باشد و مسئله را حل کن.

می خواهیم ۲۵۲ گلدان را داخل ۷ کیسه قرار دهیم، در هر کیسه چند گلدان باید بگذاریم.

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 60 \\ \hline 24 \\ + 14 \\ \hline 38 \end{array}$$

یک پارچه ۸۴ متری را ۵ برش داده ایم. طول هر قسمت چند متر است؟

۵ برش ۶ قسمت ایجاد می کند. طول هر قسمت ۱۴ متر است.

۵ می خواهیم ۶ بسته شکلات ۱۵ تایی را بین ۷ نفر تقسیم کنیم، به هر یک چند شکلات می رسد و چقدر باقی می ماند؟

$$\begin{array}{r} 15 \\ \times 6 \\ \hline 90 \end{array}$$

کل شکلات ها ۹۰

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 70 \\ \hline 20 \\ - 14 \\ \hline 6 \end{array}$$

به هر نفر ۱۲ شکلات می رسد. ۶ شکلات باقی می ماند.

۶ یک کارخانه هر ماه ۹۸ تن رب گوجه فرنگی تولید می کند و پایان ماه محصولات خود را با کامیون ارسال می کند. اگر هر

کامیون ۷ تن ظرفیت داشته باشد، برای حمل این مقدار رب گوجه فرنگی حداقل به چند کامیون نیاز است؟

$$\begin{array}{r} 98 \\ - 70 \\ \hline 28 \\ - 28 \\ \hline 0 \end{array}$$

۱۴ کامیون نیاز داریم.

